

ZURNAL 28

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 19

• 4. června 2010

V čísle:

Konference o Zdeňku Fibichovi • Pedagog UP v Parlamentu ČR • Konference o významu svobodných voleb 1990 • Pediatrický kongres • Rozhovor s doc. Jaromírem Fiuráškem • Nová publikace Katedry romanistiky • Studenti PF uspěli v soutěži v římském právu • Projekt Pevnost poznání

• **V Kapli Božího Těla Uměleckého centra UP se v průběhu festivalu Americké jaro 27. 5. představil jeho nejvýznamnější host, přední americký skladatel a klavírista William Bolcom. Spolu se svou partnerkou, mezzosopranistkou Joan Morris, přednesl olomouckému publiku kromě výběru z díla Irvinga Berlina, George Gershwin, Guse Kahna aj. i své vlastní skladby.**

-red-, foto -jd- ▶

Studenti Právnické fakulty UP obstáli v mezinárodní soutěži

Již pošetě se studenti Právnické fakulty UP zúčastnili mezinárodní soutěže Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot, která se koná ve Vídni vždy v březnu. V konkurenci 251 týmů z 62 zemí světa se umístili na celkovém 104. místě. Ve srovnání s ostatními týmy z České republiky potvrdila PF UP svou převahu, neboť se ze čtyř českých právnických fakult umístila nejlépe.

„V soutěži nejprve každý tým absolvuje čtyři simulované arbitráže, v nichž může dohromady získat až 1200 bodů. Podle obdržených bodů se pak týmy seřadí a prvních 64 postupuje do vyřazovacího pavouka. Letos bylo pro postup do vyřazovacího pavouka třeba získat 1045 bodů, tým PF UP získal 1026. Postup do vyřazovacích bojů nám tedy unikl jen velice těsně, což беру jako velkou motivaci pro příští ročník soutěže,“ řekl JUDr. Maxim Tomoszek z Katedry ústavního práva, který je zodpovědný za přípravu týmu. „Vedení a organizace týmu je velice náročná činnost, takže úplně sám bych ji rozhodně nevládl – výrazně mi pomáhá JUDr. Miluše Hrnčířiková, Ph.D., která koučovala tým přede mnou. Velice důležitá je také pomoc studentů, kteří se soutěže zúčastnili v předchozím roce, neboť jejich zkušenosti nelze ničím nahradit,“ dodává JUDr. Tomoszek.

Členy týmu letos byli studenti třetího až pátého ročníku magisterského studia Tomáš Brožek, Ivo Heger, Tezeza Skarková, Petr Sprinz a Petra Šupáková a studentka doktorského studijního programu Pavla Tonnieš.

Soutěž Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot je založena na řešení hypotetického právního sporu vzniklého ze smluvního vztahu mezi dvěma zahraničními subjekty a spočívá v přípravě právních dokumentů pro žalující i žalovanou stranu a v prezentaci argumentů obou stran sporu před rozhodčím tribunálem ve Vídni. Velice důležitým aspektem soutěže je, že celá probíhá v angličtině – její perfektní zvládnutí je tak nezbytným předpokladem pro účast v soutěži, zároveň ale studenti získají v této oblasti cennou zkušenost.

O. Martínek

Evropská dimenze spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě 2010: cíle, nástroje, programy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci a za přispění Evropské komise uspořádalo 28. 5. v Auditoriu Uměleckého centra UP seminář s názvem Evropská spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě 2010–2020. Byl určen především pracovníkům pedagogických fakult a fakult zaměřených na problematiku vzdělávání.

Hosty prorektora pro zahraniční vztahy UP Mgr. Jakuba Dürra byly (na snímku zleva) Mgr. Leona Šteigrová, Ph.D., ředitelka odboru pro záležitosti EU MŠMT, Mgr. Irena Palánová, vedoucí oddělení mezinárodní spolupráce Národního ústavu odborného vzdělávání, RNDr. Věra Štátná, vedoucí oddělení analytických činností Univerzity Karlovy a Ing. Jana Pávková z Národní agentury pro evropské vzdělávací programy. Mgr. Dürr (uprostřed) také přivítal publikum, které tvořilo několik desítek akreditovaných návštěvníků z řad odborné veřejnosti.

Mgr. Leona Šteigrová, Ph.D., ve své prezentaci představila nový strategický rámec vzdělávání a odborné přípravy ET 2020 a jeho čtyři strategické cíle. Jsou jimi realizace celoživotního učení a mobility, zlepšení kvality a efektivity vzdělávání a odborné přípravy, prosazování spravedlivosti, sociální soudržnosti a aktivního občanství a zlepšení kreativity a inovace. Vekou diskusi vyvolal jeden z dalších cílů strategie, a to snaha, aby v roce 2020 byl podíl lidí ve věku 30–34 let s dokončeným VŠ vzděláním

minimálně 40%. Z publika zaznívaly dotazy, zda je toto číslo reálné či zda se neprojeví na snížení celkové úrovně vysokoškolského vzdělávání. „Je zřejmé, že toto číslo není úplně reálné,“ uvedla Mgr. Šteigrová. „Reálný odhad činí něco kolem 30%,“ dodala s tím, že se souběžně s touto snahou rozvíjejí nové metody sloužící k udržení a rozvíjení kvality vzdělávání. Další dotazy směřovaly na zaměstnatelnost tak vel-

Dokončení na str. 8

„O Univerzitě Palackého vážně i s úsměvem“

V olomoucké Galerii Caesar se 27. 5. konal slavnostní křest knihy olomouckého historika a bývalého děkana Filozofické fakulty UP Josefa Bieberleho „O Univerzitě Palackého vážně i s úsměvem“. Křtu se zúčastnili autor i kmotři knihy – současný děkan FF UP doc. Jiří Lach, prof. Miloš Trapl, člen Katedry historie FF, a Mgr. Radek Augustin, předseda Olomouckého vzdělávacího sdružení, které knihu vydalo.

Publikace obsahuje soubor čtyř studií, tématicky pojednávající o obnově olomoucké univerzity v letech 1945

Dokončení na str. 2

K možností spolupráce venkova a vysokých škol

Výměna zkušeností a poznatků z oblasti rozvoje venkova a také představení možnosti spolupráce venkova s vysokými školami – takové byly hlavní cíle konference „Venkov po roce 2013“, která se uskutečnila 13. 5. v Regionálním centru Olomouc. Uspořádala ji Univerzita Palackého ve spolupráci s Moravskou vysokou školou Olomouc, místní akční skupinou Národní sítě MAS a Středomoravskou agenturou rozvoje venkova o. p. s. v rámci projektu Olomoucké vysoké školství partnerem moravského venkova.

V panelu nazvaném Trendy a nová spolupráce představili akademici možnosti kooperace například v oblasti geografie a mapování prostoru, marketingu či environmentálních problémů omezujících rozvoj venkova a zemědělské hospodaření.

Podle informací hlavní koordinátorky projektu Mgr. Evy Lebedové z Katedry politologie a evropských studií FF UP by měl být jedním z výstupů projektu vznik funkční partnerské sítě a v tuzemsku jediného Centra pro spolupráci VŠ a moravského venkova.

Na konferenci navázalo 14. 5. setkání českých a slovenských MAS „Partnersství Leader 2010“ v UC UP.

-red-, foto -mo-

Seminář IS/STAG 2010

Ve dnech 5. až 7. 5. se konal v Hodoníně u Kunštátu již desátý seminář IS/STAG za účasti autorů STAGu a také zástupců všech 16 vysokých škol – správců systému na školách, vedoucích studijních a zahraničních oddělení. Na programu semináře bylo shrnutí, co všechno bylo v uplynulém roce v IS/STAG uděláno a změněno a také perspektivy dalšího vývoje. Neustále se rozvíjí portálová verze STAGu. Autoři průběžně zapracovávají do systému změny v předpisech a zákonech, reagují na požadavky z jednotlivých vysokých škol. Tyto požadavky jsou dále analyticky zpracovávány a konzultovány tak, aby výsledné řešení vyhovovalo provoznímu a procesnímu nasazení na všech školách. Na semináři byly komentovány i výsledky pravidelných společných porad prorektorů všech vysokých škol provozujících IS/STAG. Tato jednání jsou mj. zaměřena na podporu mobility, ECTS, ale také na způsob vyměřování poplatků a další společné problémové oblasti studijní agendy. Na poradách prorektorů byla také schválena podoba dodatku k diplomu, která splňuje podmínky pro udělení osvědčení DS Label. Toto osvědčení získala minulý rok kromě ZČU Plzeň také např. TUL Liberec.

Z chystaných novinek je třeba zmínit např.: nová grafická podoba předzápisu – bude vycházet z vizualizace studentova studijního plánu; grafické zobrazení studií studenta; grafický editor studijních plánů; elektronický podpis v PDF; další rozvoj mobility studentů; napojení IS/STAG na DMS; napojení IS/STAG na elektronickou spisovnou službu včetně zavedení studentských žádostí; platby za studium – opustit SIMS, soulad s VŠ zákonem; ECTS akreditace a další rozvoj ECTS; zavedení týdenních řad – vyřešení problému s různou délkou semestru na fakultách; relativní hodnocení – umožnění zadávání bodů ze zkoušek.

Podrobnější informace o průběhu semináře budou předány na jednání pedagogické komise a komise pro informační technologie. Pro zájemce jsou k dispozici odborné prezentace autorů IS/STAG.

RNDr. F. Zedník CVT, RNDr. E. Marklová RUP

Olomoucké setkání českých a evropských muzikologů Osobnost, doba a dílo Zdeňka Fibicha

Společnost Zdeňka Fibicha ve spolupráci s Katedrou muzikologie FF uspořádala ve dnech 19.–21. 5. mezinárodní konferenci nazvanou „Zdeněk Fibich, středoevropský skladatel konce 19. století“.

V Kapli Božího Těla Uměleckého centra UP ji zahájil vedoucí Katedry muzikologie prof. Jan Vičar s předsedkyní Společnosti Zdeňka Fibicha dr. Věrou Šustíkovou (na snímku), krátkou řeč pronesl také rektor UP prof. Miroslav Mašlán. Organizace se ujal přední současný fibichovský badatel dr. Jiří Kopecký z pořádací katedry.

Fibichovská konference se v České republice konala naposledy před deseti lety v Praze, a tak přednášející, převážně z okruhu hudebních vědců, využili příležitost prezentovat výsledky svého výzkumu za poslední dekádu. Mezi několika desítkami účastníků nechyběla celá řada odborníků nejen z České republiky, ale také z Francie, Irsku, Německa, Slovenska či Spojených států. Jednotlivé příspěvky se vztahovaly vždy k jednomu ze tří hlavních tematických okruhů – Osobnost a dílo Zdeňka Fibicha, Problematika melodramu a Fibichova doba a jeho současníci.

Neopomenutelnou součástí konference tvořil také doprovodný hudební program. První dva dny zahajovali kla-

vírním vystoupením studenti muzikologie Miriam Hasičková, Tomáš Koutný, Martin Kudla a Veronika Kupská, na závěr celé akce se uskutečnilo promítání audiovizuálního melodramu *Mente Vita* Zouhara. Čtvrteční večer vyplnil klavírní recitál Tomáše Víška s podtitulem *Výtvarné inspirace v klavírní hudbě*, na kterém v úchvatné interpretaci zazněly skladby Franze Liszta, Bohuslava Martinů, Zdeňka Fibicha a Modesta Petroviče Musorgského. Vrcholem programu se však stala světová premiéra zkrácené koncertní verze Fibichova triptychu scénických melodramů *Hippodamie*, kterou pod režijním dohledem V. Šustíkové provedla 19. 5. Moravská filharmonie v rámci festivalu *Dvořákova Olomouc v Redutě*. Jako recitátoři excelovali Otakar Brousek,

ka Fibicha a Modesta Petroviče Musorgského. Vrcholem programu se však stala světová premiéra zkrácené koncertní verze Fibichova triptychu scénických melodramů *Hippodamie*, kterou pod režijním dohledem V. Šustíkové provedla 19. 5. Moravská filharmonie v rámci festivalu *Dvořákova Olomouc v Redutě*. Jako recitátoři excelovali Otakar Brousek, Jan Teplý, herecká rodina Kostkovičů a další. Více než tříhodinový koncert nastudoval dirigent Jiří Petrdlik.

Konference se uskutečnila pod záštitou ministra kultury ČR Václava Riedlbaucha a rektora UP prof. Miroslava Mašláně.

M. Pečač, foto M. Otava

Univerzita Palackého má svého zástupce v Parlamentu ČR

Prof. Bořivoj Šarapatka, CSc., z Katedry ekologie a životního prostředí PŘF se stal jedním z budoucích poslanců v Parlamentu České republiky. Do právě skončených voleb kandidoval za stranu TOP 09 jako bezpartijní ze třetího místa olomoucké kandidátky.

Univerzita Palackého tak má jednoho „svého“ zástupce v Poslanecké sněmovně. „Kandidoval jsem ze třetího místa, což nebylo úplně špatné, ale do sněmovny postupovali nakonec pouze dva kandidáti. Díky preferenčním hlasům voličů jsem se dostal do sněmovny a samozřejmě z toho mám velkou radost,“ komentoval svůj úspěch ve volbách prof. Šarapatka.

Prof. Šarapatka se v dosavadní vědecké kariéře zabýval především otázkami agroekologie a ekologického ze-

mědělství, prováděl výzkumy kvality půdy nebo optimalizaci zemědělské krajiny. „Protože jsem z univerzity, chtěl bych se v Parlamentu zabývat určitě otázkou školství. A vzhledem ke své profesi bych se dále chtěl věnovat také problematice životního prostředí a zemědělství,“ poodhalil své priority v politice prof. Šarapatka.

Do volebního klání svým způsobem zasáhl ještě jeden zástupce UP, tentokrát ovšem v roli komentátora. Prakticky po celý volební den seděl ve studiu s Václavem Moravcem doc. Tomáš Lebeda, Ph.D., z Katedry politologie a evropských studií FF, který komentoval průběžně i celkové výsledky a divákům u televizních obrazovek přinášel politologický pohled na vývoj volební situace.

-chat-

Dr. Jan Švec přednášel doktorandům o videokymografii

V prostorách Freskového sálu Katedry hudební výchovy PdF UP se 7. 5. uskutečnila čtvrtá přednáška a seminář projektu *Interdisciplinární výzkum hudební kultury*, spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Tématiku *Fyziologická akustika lidského hlasu* prezentoval RNDr. Jan Švec, Ph.D., mezinárodně renomovaný vědec a autor unikátní metody pro vysokofrekvenční optické sledování kmitů hlasivek – videokymografie. Doktorandům, kteří se zabývají především výzkumem na rozhraní lékařských věd, akustiky, věd o umění a hlasové hudební pedagogiky, přiblížil detailní informace o anatomii a fyziologii hlasového a fonálního ústrojí. Představil vyšetřovací a zobrazovací metody – laryngoskopii, stroboskopii a zejména videokymografii, na jejímž vývoji se podílel spolu s prof. Harmem Schuttem z Laboratoře pro výzkum hlasu Univerzity v Groningenu (Nizozemí).

Daná problematika i erudovaný výklad dr. Švece se odrazily v neformální závěrečné diskusi, v níž měli přítomní frekventanti jedinečnou možnost získat řadu informací a cenných zkušeností z jeho vědecké práce i mnoho podnětů pro vlastní výzkum.

Mgr. V. Pavlová, KHV PdF, foto M. Otava

„O Univerzitě Palackého vážně...“

– 1947 a o počátcích jejího působení do roku 1953, o jejím působení v 60. letech jako dílny „vědění a lidskosti“. Následně statě jsou věnovány létům normalizace a problémům univerzity v 70. a 80. letech 20. století. Na závěr jsou zařazeny kapitoly pojednávající úsměvně o zkouškách, zkoušejících a zkoušených a také dovětek autora věnovaný dosavadnímu historickému bádání o historii olomoucké univerzity.

dokončení ze str. 1

Josef Biebler působil v letech 1964 až 1966 jako děkan Filozofické fakulty UP a se svými spolupracovníky se mu mimo jiné podařilo vytvořit Kabinet regionálních dějin, jehož existence přetrčila dlouhodobou vědeckou orientaci Katedry historie. Na počátku normalizace musel akademickou sféru opustit, krátce se za vysokoškolskou katedru vrátil až po roce 1989.

-red-, foto na str. 1 J. Doležel

O významu a roli svobodných voleb roku 1990

Jaké bylo načasování prvních svobodných voleb? Do jakých struktur mělo být v porevolučním období roku 1990 voleno? Na jak dlouho? Kdo měl volit? Tyto a mnohé další otázky položil doc. Petr Pithart, první místopředseda Senátu Parlamentu ČR v rámci mezinárodní vědecké konference Dvacet let od prvních svobodných voleb po obnovení demokracie v Československu.

V průběhu setkání 18.–19. 5., jež v úvodu v aule Pedagogické fakulty UP přivítali mj. i náměstek hejtmana Olomouckého kraje Mgr. Radovan Rašák a zástupce chargé d'affaires Velvyslanectví USA v Praze Scott Riedmann, hovořili také prof. Josef Jařab, první porevoluční rektor UP, bývalý senátor Parlamentu ČR, prof. František Mezihořák, dřívější děkan PdF UP a senátor Parlamentu ČR, Milan Hořínek, dřívější poslanec České národní rady a přímátor statutárního města Olomouce, prof. Vladimíra Dvořáková, vedoucí Katedry politikologie na Fakultě mezinárodních vztahů VŠE či prof. Jan Sokol z Fakulty humanitních studií UK v Praze a dřívější poslanec Federálního shromáždění za Občanské fórum a ministr školství.

„Aktérům tehdejších změn chyběl instinkt moci. Nešlo nám o vítězství na celé čáře. Šlo o to nastartovat svobodnou soutěž politických stran. Usilovali jsme o volby, které by rozevřely vějíř politických postojů, o volby, které by legitimizovaly změnu režimu,“ řekl doc. Petr Pithart. Dodal, že spor o termín voleb nebyl tehdy ve vyjednávání výrazný a že červnové datum prvních svobodných voleb po sametové revoluci bylo jakýmsi časovým středem mezi dalšími návrhy. Za značně riskantní označila volební porevoluční období prof. Vladimíra Dvořáková, když uvedla, že ke zvolení svobodné reprezentace nikdo neměl legitimitu. „Bývalé mocenské struktury mohly v mnohém ovlivňovat své stále fungující sekretariáty. Existovalo např. nebezpečí, že bude nastaven jiný typ nedemokratického režimu. S ohledem na různá rizika si myslím, že termín tehdejších voleb byl načasován velmi dobře,“ uvedla.

Doc. Pithart vzpomněl také na stranickou skepsi Václava Havla, a to především v souvislosti s debatami o doporučeném většinovém volebním systému. Hovořil mj. o porevolučních legislativních mantinelech, které neu-

možňovaly tolik diskutovanou dekomunizaci a zmínil se také o pozdější situaci Občanského fóra, které se nechtělo strukturovat.

Do jisté míry překvapivě se pak první místopředseda Senátu PČR vyjádřil k diskusím o délce mandátu. „Rozhodnutí o dvou letech bylo vlastně jakési nahodilé rozhodnutí zhruba deseti lidí. Naše zdrženlivost byla tehdy v mnohých oblastech vědomá. Dobrovolně jsme si ji sami uložili. Dnes považují dobrovolné zkrácení mandátu za naprosto iracionální záležitost. Tehdy to byla jakási logika vývoje a poučení z revolučního roku 1968,“ uvedl doc. Pithart.

Během dvou denní konference vystoupili se svými referáty účastníci z českých, slovenských a polských univerzit. Konferenci významně obohatila také účast předních historiků AV ČR. Právě propojení nejnovějších poznatků ze soudobých dějin a politické vědy vážících se k procesu tranzice s pedagogickou reflexí vyzvedli a ocenili v závěrečném hodnocení setkání doc. Pithart i prof. Jařab. „Jsem rád, že se cíle konference, spočívající v hodnocení významu a role svobodných voleb z června 1990 z pohledu historiků a politologů, včetně možnosti transformace aktuálních poznatků do pedagogických znalostí učitelů občanského a společenskovedního základu na základních a středních školách, podařilo splnit,“ řekl za organizátory dvou denního setkání dr. Antonín Staněk z Katedry společenských věd PdF UP. Jak dále uvedl, výstupem z tohoto mezinárodního semináře bude publikace autorského kolektivu „Dvacet let od prvních svobodných voleb z pohledu historiků, politologů a pedagogů“.

Setkání zorganizovala Katedra společenských věd PdF UP ve spolupráci s Archivem UP a finančně jej podpořilo Velvyslanectví USA v Praze, Olomoucký kraj a Olomoucké centrum otevřeného vzdělávání, o.s.

M. Hronová, foto M. Otava

IX. ročník Českého pediatrického kongresu v Olomouci Péče pediatra o zdraví dítěte není ve světě zcela běžná

Na třináct set odborníků v oboru Dětské lékařství si ve dnech 19.–22. 5. vyměňovalo znalosti a zkušenosti v oblastech, které se zabývají psychosomatickým onemocněním dětí v rámci adolescentní medicíny a hormonální antikoncepcí, jež je určena velmi mladým dívkám. V rámci IX. Českého pediatrického kongresu diskutovali pediatri z České republiky, Slovenska a hosté z Německa a Finska o možných řešeních nejpalčivějších problémů, které daná témata přináší.

„I po dvaceti letech od sametové revoluce je u nás každé dítě v péči dětského lékaře. A ukazují se - např. ve srovnání s Německem či Velkou Británií, kde o zdraví lidí včetně dětí pečují mj. rodinní lékaři - že je naše péče správná. Stav, kdy na jednoho pediatra připadá asi tisíc dětí, bychom rádi udrželi. Ve světě totiž není zcela běžné, že se o zdraví dítěte stará dětský lékař,“ řekl prof. Jan Janda, předseda České pediatrické společnosti ČLS J. E. Purkyně. Dodal, že ve Velké Británii připadá na jednoho pediatra až padesát tisíc dětí. „V tomto směru jsme na tom tedy velmi dobře. Je však potřeba mít i kvalifikované specialisty z různých oborů, kteří by malým pacientům nejen pomáhali, ale kteří by mezi sebou i spolupracovali. Stále častěji se totiž setkáváme s tím, že si děti stěžují například na bolesti břicha nebo hlavy, ale při vyšetření žádné organické nebo funkční příčiny neodhalíme. Jde často o nemoci, které mají původ v psychice dítěte. Jedná se o celosvětový problém, jenž s sebou nese dneš-

ní úspěšná doba,“ doplnil prof. Vladimír Mihál, prezident kongresu, statutární zástupce děkana LF UP a přednosta Dětské kliniky LF a FNO. Nejpalčivější se přitom jeví nárůst dětí s psychickými problémy, které pramení ze špatných rodinných poměrů.

Jak dále lékaři uvedli, řada odborníků je zaměřena na dospělé pacienty a s dětmi si neví rady. Konkrétně lze v současné době uvést užívání hormonálních antikoncepčních přípravků dospívajících dívek. „Setkáváme se s případy, kdy dívky ve věku čtrnácti let postihne plicní embolie nebo cévní mozková příhoda v důsledku vrozené hematologické poruchy a jedním z rizikových faktorů jejího vzniku je právě hormonální antikoncepce. Je tedy nesmírně důležité, aby vedle gynekologa posuzoval rizika užívání antikoncepce také praktický lékař, který zná rodinu a všechny souvislosti,“ řekla doc. Jiřina Zapletalová z Dětské kliniky. Podle jejích slov není navíc u většiny dívek, které užívají hormonální antikoncepci před šestnáctým rokem, důvodem ochrana před otěhotněním, ale pouze módní záležitost. Na rizika neopodstatněného časného užívání antikoncepce by měl upozornit právě jejich praktický lékař,“ řekla doc. J. Zapletalová.

Devátý ročník Českého pediatrického kongresu spolupřátaly Česká pediatrická společnost ČLS JEP a Dětská klinika FNO a LF UP.

S využitím tiskové zprávy FNO M. Hronová

Stručně

V pořadí již jedenácté mezinárodní setkání mladých lingvistů, tentokrát na téma „Já a ty – subjekt, subjektivita, subjektivizace“, se konalo na Filozofické fakultě UP ve dnech 10.–12. 5. Jeho slavnostní zahájení se uskutečnilo 11. 5. v aule FF UP.

Mezi květnové akce, které pro zájemce připravila Konfuciova akademie UP, patřily i lekce vaření čínské kuchyně. V kuchyňce Katedry optiky v nové budově PŘF UP se 26. 5. sešli účastníci kurzu „Shousi aneb Usu si své usuši“.

O architektuře digitálního věku a proměnách architektury na počátku 21. století přednášeli 27. 5. ve Filmovém sále Uměleckého centra UP Ing. arch. Ivana a Jan Bendovi, jedni z nejúspěšnějších českých tvůrců, kteří pracují již více než deset let v Šanghaji. Akci připravila Knihovna UP.

Do 30. 6. bude ve 3. patře Uměleckého centra (prostor u fotoateliéru) instalována výstava závěrečných prací studentů ateliéru fotografie Ing. Petra Zatloukala, pedagoga Katedry výtvarné výchovy PdF UP. Vernisáž výstavy s názvem „Střípky současnosti“ proběhla 11. 5.

-red-, foto -mo-, -jd-

Náhoda je fundamentální vlastností přírody i kvantové fyziky

Když si jde člověk s humanitním vzděláním povídat s kvantovým fyzikem, nemusí to dopadnout zrovna moc dobře. Doc. Jaromír Fiurášek z Katedry optiky PřF patří našťastí k lidem, kteří dokáží v svém oboru hovořit srozumitelně a zajímavě. Co to je kvantová teleportace, kvantová kryptografie, nebo co vědci zkoumají v urychlovači CERN? Nejen o tom se dočtete v následujícím rozhovoru.

Pojmy jako kvantová teleportace nebo kvantová kryptografie mnoha lidem nic neřeknou. Setká se s nimi člověk vůbec ve svém životě? Mají nějaké praktické využití?

Obě zmíněné techniky už představují speciální aplikace. Problematika, kterou se zabývám, se nazývá kvantové zpracování informace. Na Katedře optiky zkoumáme, jakým způsobem využít kvantových vlastností fyzikálních systémů k tomu, abychom mohli co nejefektivněji zpracovávat informace, posílat bezpečně citlivá data a efektivně realizovat různé výpočty. Je pravda, že v běžném životě se s těmito aplikacemi dosud příliš neseškáte. Nejbližší k praxi má rozhodně kvantová kryptografie. Lidé dnes např. běžně používají internetové bankovníctví a často po síti posílají různá citlivá data. Děláme to, protože důvěřujeme bezpečnostním protokolům, které jsou do internetu implementované. Ty zajišťují bezpečnou komunikaci, kterou nikdo nemůže odposlechnout. Když se ale podíváme blíže na bezpečnostní protokoly používané na internetu, tak se často jedná o asymetrické šifry, které jsou založené na předpokladu složitosti určitých matematických výpočtů, zejména pak faktorizace. Předpokládá se, že je velmi složité nalézt rozklad čísla na součin prvočinitelů. Když se vezme číslo patnáct, tak snadno určíte, že je to třikrát pět. Když ale použijeme číslo, které má v binárním zápisu dva tisíce jedniček a nul a vy budete muset najít jeho rozklad na součin prvočinitelů, tak z hlediska klasických výpočtů je to nesmírně náročný problém, jehož řešení by i na tom nejlepším klasickém počítači zabralo mnoho let. Ukazuje se však, že s využitím kvantových vlastností fyzikálních systémů je možné sestavit takzvaný kvantový počítač, který by faktorizaci prováděl rychle, tedy v polynomiálním čase. Takový výpočet by tedy zvládl třeba za hodinu. Kvantový počítač by tak umožnil lámání klasických asymetrických šifer. Kromě tohoto využití by kvantový počítač umožnil i simulaci velmi složitých kvantových systémů, což může mít řadu aplikací například v chemii, materiálovém inženýrství či při rozvoji nanotechnologií.

Odpoď na otázku bezpečné komunikace na internetu poskytuje právě kvantová komunikace. Jak jsme již řekli, sou-

Jedním z dalších výzkumných projektů doc. Jaromíra Fiuráška je konstrukce logického kvantového hradla

časné šifry stojící na matematických algoritmech nemusí být úplně bezpečné. Prokazatelně zcela bezpečná šifra je takzvaná Vernamova šifra, která stojí na jednoduchém principu. Když si chceme poslat navzájem nějakou tajnou zprávu, tak oba musíme mít k dispozici tajný klíč. Kvantová kryptografie řeší způsob, jakým generovat a zvětšit tento sdílený tajný klíč. Z hlediska klasické fyziky není možné tajný klíč bezpečně na dálku distribuovat. Když vám jej pošlu, tak se vždycky může stát, že ho někdo odposlechne. My přitom nemáme šanci zjistit, že k odposlechu došlo. A zde vstupuje do hry kvantová mechanika a fyzikální zákony, kterými se řídí kvantové systémy. Pokud informaci nebudeme kódovat do klasických systémů, třeba do silných světelných pulsů, ale použijeme kvantové stavy světla a budeme informaci kódovat do jednotlivých fotonů, tak se dostaneme do limity kvantového režimu. V něm jakýkoliv pokus přečíst či odposlechnout informaci naruší samotný kvantový systém, který informaci nese. Díky tomu budeme velmi dobře vědět, zda danou komunikaci někdo odposlechl, či nikoliv, a podle toho můžeme rozhodnout, zda distribuovaný tajný klíč lze použít, nebo ne.

Z toho, co jste zatím říkal, mi připadá, že jde hlavně o matematiku. Vy ale sídlíte na Katedře optiky. Tady bych čekal spíše nejrůznější čočky...

S různými čočkami, lasery, detektory a dalšími optickými i elektronickými komponentami samozřejmě pracujeme. Kvantová informatika je ale multidisciplinární obor. Kombinuje přístupy jak teoretické, matematické a inforatické, tak z druhé strany i přístupy ryze fyzikální. To se uplatňuje, když se snažíme o experimentální realizaci navržených protokolů pro kvantové zpracování informace. Například v kvantové kryptografii máme určitý teoretický model, obecné schéma, které analyzujeme a stanovíme podmínky jeho bezpečnosti. Pak přichází experimentální fáze, kdy se snažíme postavit komunikační linku. A zde už se uplatňuje právě optika. V podstatě jediná volba pro kvantovou komunikaci je zakódovat informaci do kvantového stavu světla a poslat světelný paprsek. V současnosti se pro komunikaci používají zejména optická vlákna. Ta se využívají zcela běžně a tvoří i páteř internetu nebo telefonních sítí.

Jak může světlo nést nějakou informaci?

Světlo má mnoho stupňů volnosti, do kterých můžeme informaci kódovat. Nejjednodušší je binární kódování, kdy na vás budu blikat baterkou. Třeba takto můžu vysílat morseovku. Existují samozřejmě mnohé další metody, jak lze světelný svazek modulovat. Můžeme modulovat jeho intenzitu, frekvenci nebo polarizační stav, možností je celá řada.

Na konci svazku ale musí být nějaké čidlo...

Ano, to je klíčové. Na konci každého komunikačního kanálu musí být nějaký detektor, který registruje vyslaný optický signál a převede jej na elektronický signál, který lze dále zpracovávat.

Jestli to dobře chápu, tak na jedné straně vymýšlíte matematické modely, jak kódovat informaci a na druhé straně hledáte způsoby, jak tu informaci přenášet dál.

Samotný princip kvantové kryptografie je známý už od roku 1984. My se potýkáme hlavně s praktickou implementací a s dosažením co největších vzdáleností, na které jsme

Doc. Jaromír Fiurášek, Ph.D. je docentem oboru Optika a optoelektronika na Katedře optiky PřF UP. Předmětem jeho vědeckého zájmu je kvantová optika a kvantové zpracování informace. Je autorem či spoluautorem více než 90 publikací v mezinárodních impaktovaných časopisech, včetně jednoho článku v časopise Nature a v časopise Nature Physics. Za dosažené vědecké výsledky obdržel v roce 2003 cenu Česká hlava kategorie Doctorandus a cenu Václava Votruby za nejlepší disertační práci v oboru teoretická fyzika. Za svou recenzní činnost získal v roce 2008 ocenění APS Outstanding Referee. Je řešitelem-koordinátorem projektu Centrum moderní optiky a podílí se na řešení výzkumného záměru Měření a informace v optice a řady dalších vědeckých projektů.

schopni komunikovat. Naším největším problémem je šum. Je to obdobné jako s příjmem televizního signálu. Když máte špatný signál, tak vám obraz šumí. V kvantové komunikaci je to v jistém smyslu ještě horší, protože šum narušuje citlivé kvantové systémy. My řešíme, jak se s těmito negativními vlivy vypořádat. Za tímto účelem vymýšlíme různé teoretické postupy a metody, které pak testujeme v našich laboratořích. Pokud na to nemáme vhodné vybavení, tak spolupracujeme s našimi kolegy na zahraničních pracovištích.

Jak ten šum vzniká?

Primárně se jedná o útlum signálu a šum vznikající v důsledku termálních fluktuací. Šum přitom roste s délkou komunikační linky. Současný dosah kvantové kryptografie je asi sto kilometrů, ale chtěli bychom komunikovat na mnohem větší vzdálenosti, třeba mezikontinentálně. Na dlouhé vzdálenosti se ale velká část signálu ztratí. My řešíme, jak udržet kvantové vlastnosti signálu, jak ho ochránit před různými negativními vlivy. Za tím účelem vyvíjíme kvantové zesilovače a kvantové opakovače, které zabrání útlumu signálu a přitom jsou schopné zachovat kvantovou koherenci.

Kvantová teleportace je další oblast, které se věnujete. Zkuste nám přiblížit, o co jde?

Kvantová teleportace je nástroj, který se nám hodí pro zpracování kvantové informace. Je to teleportace v tom smyslu, že je kvantový stav daného objektu přenesen na jiné místo, aniž by se samotný objekt fyzicky přemístil. Nejde tedy o přenos hmoty, ale o přenos stavu systému. Teleportovaný kvantový systém je identický se systémem na začátku. Kvantová teleportace vyžaduje dva typy komunikačních kanálů. Jeden kanál je klasický. Když vám budu chtít něco teleportovat, tak s vámi musím klasicky komunikovat. Ale kromě toho potřebujeme ještě kvantový komunikační kanál. Ten je tvořen dvěma kvantovými systémy v silně korelovaném kvantovém stavu, které musíme sdílet. Například můžeme chtít teleportovat kvantový stav jednoho fotonu. Nejdříve musím v laboratoři připravit dva pomocné fotony v takzvaném maximálně provázaném kvantovém stavu. Já vám pak jeden foton pošlu a druhý si nechám. Tyto dva fotony díky silným korelacím vytvoří kvantový komunikační kanál. Při teleportaci pak provedu měření na teleportovaném fotonu a jednom fotonu z korelovaného páru a výsledek měření vám sdělím. Na základě této informace vy provedete určitou operaci se svým fotonem, jakoby ho pootočíte a dostanete jej do stejného stavu, v jakém byl foton, který jsem vám teleportoval.

K čemu je to dobré prakticky?

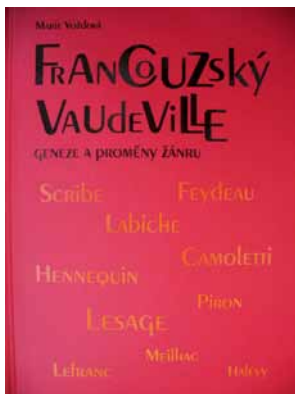
Teleportace je součástí sofistikovanějších protokolů pro potlačení šumu, jako jsou kvantové opakovače. V kvantovém počítači pak může kvantová teleportace sloužit jako nástroj k realizaci elementárních kvantových logických hradel. Kvantovou teleportaci jsme úspěšně experimentálně dokončili na str. 5

Profesury

Fakulta tělesné kultury

Děkan a Vědecká rada Fakulty tělesné kultury UP zvou všechny zájemce na přednášku **doc. RNDr. Jana Hendla, CSc.**, docenta Katedry základů kinantropologie a humanitních věd Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze. Přednáška, která má název **Současné metodologické trendy v kinantropologickém výzkumu**, se koná v rámci řízení ke **jmenování profesorem v oboru Kinantropologie** v průběhu veřejné části zasedání Vědecké rady FTK UP dne **21. 6. ve 12.00 hod. v zasedací místnosti FTK UP.**

Nový publikační počín Katedry romanistiky FF

Po referenční literárněvědné monografii doc. Marie Voždové *Francouzská a italská dramatická tvorba na moravských a slezských divadelních scénách* (spoluautor J. Špička, Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc 2007), která byla Grantovou agenturou České republiky ohodnocena jako „ vynikající“, vychází v témže nakladatelství další autorčina unikátní publikace *Francouzský vaudeville – geneze a proměny žánru*. Jedná se o dílo, které „představuje u nás dosud nepřítis sledovanou oblast a uvádí čtenáře do historie divácky oblíbeného a literární teorií tradičně marginalizovaného žánru.“ Voždová mapuje hlavní etapy vývoje vaudevillu a proměny tohoto veseloherního dramatického žánru. Seznamuje tak čtenáře s „technologii“ nejvýznamnějších francouzských vaudevillistů Eugèna Scriba, Eugèna Labiche, Alfreda Hennequina, Georgete Feydeau a Marka Camolettiho. Monografie, která v neposlední řadě zaujme i precizním grafickým provedením, byla finančně podpořena z projektu VZ MSM 6198959211 Pluralita kultury a demokracie.

Mgr. M. Kučera, Katedra romanistiky FF

Další úspěch olomoucké politologie

Nebývá v českém prostředí zatím bohužel zvykem, že by čeští vědci v oblasti sociálních věd pronikali do nejprestižnějších světových nakladatelství. Před časem se to podařilo dr. Danu Markovi z Katedry politologie a evropských studií FF UP, nyní doc. Pavlu Šaradinovi z téhož pracoviště. Ten spolu s Lucíí Tunkrovou, která v Olomouci rovněž působila a nyní vyučuje na Fatih University v Istanbulu, editovali knihu *The Politics of EU Accession: Turkish Challenges and Central European Experiences*, jejímiž jsou také spoluautory. Vydalo ji v květnu 2010 nakladatelství Routledge.

Mgr. E. Lebedová, KPES FF UP

Náhoda je fundamentální vlastností...

ně realizovali i na našem pracovišti ve spolupráci se Společnou laboratoří optiky. Moji kolegové Miroslav Ježek a Lukáš Slodička provedli experiment, v němž byl teleportován polarizační stav jednoho fotonu.

Mohli byste nám popsat, co se děje v CERNu? Některé lidi se obávali vzniku černých děr a konce světa, mohli byste to nějak objasnit?

Nemyslím si, že by reálně něco takového hrozilo. Ostatně naši planetu bombardují vysokoenergetické částice už miliardy let a dosud se nic nestalo. Na druhou stranu to není úplně špatná otázka. Když se v USA připravoval projekt Manhattan (konstrukce atomové bomby), tak údajně panovaly obavy, zda se atomový výbuch nerozšíří přes celou atmosféru Země. Vědci proto prováděli výpočty, aby ověřili, že toto nebezpečí nehrozí. Kdyby se zmýlili, mohlo to mít fatální následky.

To, o co se vědci v CERNu snaží, je dosáhnout stále vyšších a vyšších energií. Zkoumáme zde nejnepřístupnější strukturu hmoty a za tímto účelem potřebujeme něco jako zvětšovací sklo. Neefektivnějším postupem se ukazují být srážky vysokoenergetických částic. Vezmeme dva protony a urychlíme je téměř na rychlost světla, až získají co největší možnou kinetickou energii. A pak je necháme, ať se srazí. Ukazuje se, že čím je větší energie při srážce, tím hlouběji se dostáváme do nitra hmoty. Při srážce totiž dojde k velmi silné reakci a vytvoří se celá sprška sekundárních částic. Cílem je pozorovat mezi nimi exotické částice, které ještě nebyly viděny. V CERNu jsou obrovské detektory, které zaznamenávají, co se při těchto srážkách děje. Je to takové detektivní pátrání, kdy se hledá jehla v kupce sena. Jedním z cílů je nalezení tzv. Higgsova bosonu. To je částice, o které se předpokládá, že by měla existovat, ale nikdy dosud nebyla detekována. Je samozřejmě i řada dalších cílů. Otázkou totiž je, z čeho se skládá náš vesmír. Až do nedávna jsme si mysleli, že máme poměrně dobrou představu o složení vesmíru, ale nyní se ukazuje, že existuje temná hmota a temná energie a my nevíme, co ji tvoří. Experimenty v CERNu by nám měly napovědět.

Možná se jen lidé bojí, že ve svých experimentech zacházejí příliš daleko. Není to názor vědecký, ale spíše se v něm odráží lidský strach z toho, kam až věda může zajít. S podobnými problémy se potýkají i vědci z jiných oborů, třeba z genetiky nebo medicíny.

To je otázka profesní etiky. Osobně si ale myslím, že v člověku je zakořeněna touha po poznání a že vědecký pokrok ne-

lze zastavit. Samozřejmě by to vždy mělo být pro dobrou věc, nikoliv pro vyvíjení chemických, biologických či jiných zbraní.

Máte pocit, že vám vaše práce přináší jiný pohled na svět, než je tomu u „běžných“ lidí?

Je pravda, že pokud člověk každodenně přemýšlí v rámci kvantové fyziky, tak mu to dává určitý pohled na svět, který je specičtější. Pokud se chce člověk zabývat kvantovou fyzikou, tak to nejtěžší nejsou technické výpočty, které se dají naučit, ale spíše překonávání určitých mentálních bariér. Člověk si na to po nějaké době zvykne a naučí se uvažovat v těchto kategoriích. To je život vědce, kdy člověk do sebe nasává poznatky a přizpůsobuje svoje myšlení strukturu dané vědní disciplíny.

Jsou nějaké otázky, na které nezná kvantová fyzika zatím odpověď?

Existují otázky, na které v rámci kvantové teorie nelze odpovědět. Někdo se na to dívá pragmaticky, někdo zase více metafyzicky. Klíčová otázka je role náhody. Výsledky měření jsou totiž na kvantové úrovni fundamentálně náhodné. To je něco, co extrémně znepokojovalo už Alberta Einsteina, který argumentoval, že kvantová fyzika musí být neúplná a nebyl s ní spokojený. On svým založením dával přednost deterministickým teoriím. Teorie relativity je pěkná deterministická teorie a všechno se v ní dá přesně předpovědět. V kvantové fyzice to ale neplatí. Když například pošlete na polopropustné zrcátko jeden foton, tak on může buď skrz něj projít, nebo se od něj odrazí. A nikdo není schopen předpovědět, která varianta v daném případě nastane. Kvantová fyzika nám umožňuje předpovědět pouze statistiku těchto jevů, tedy například že v polovině případů foton projde a v polovině se odrazí, ale to je všechno. Chování jednotlivého fotonu nejsme schopni předpovědět. Někteří ovšem s touto náhodností nejsou smířeni. Já ji naopak považuji za rozumnější a přijatelnější koncepci než čistě mechanistický deterministický vesmír, kde je všechno určeno dopředu. Z hlediska kvantové fyziky jsou některé jevy fundamentálně náhodné a náhoda je nedílnou součástí přírody. V rámci Newtonovské fyziky se náhodné chování může objevit v případech, kdy uvažované systémy jsou dostatečně složité a jejich chování extrémně citlivě závisí na počátečních podmínkách. To je ale spíše jakási kvazi-náhodnost. V kvantové fyzice je náhoda fundamentální jev. Jenže jak toto správně chápat, to je debata, která ještě ani zdaleka není uzavřena. Otázka je, jestli kvantová teorie je tou konečnou zastřešující teorií, nebo jestli je za ní ještě něco dalšího.

Připravil T. Chalupa, foto archiv doc. J. Fiuráška

Přijďte mezi uměnovědce!

Setkání uměnovědců, absolventů, studentů, pedagogů a dalších pracovníků kateder FF UP muzikologie, dějin umění a divadelních, filmových a mediálních studií po dvaceti letech (1990–2010) se uskuteční v sobotu 12. června 2010 v Uměleckém centru UP. Počet absolventů všech druhů a forem studia se za tu dobu odhaduje na nejméně 2 500.

Setkání bude provázet bohatý umělecký program, který oživí všechny hlavní prostory Uměleckého centra UP až do večerních hodin. V 11.00 hodin se všichni sejdem na hlavním nádvoří a po společném přivítání se rozptýlíme na katedry. Od 14.00 hodin začne hlavní program. Ve stanu na parkánu (v případě nepříznivého počasí v atriu) se uskuteční zcela ojedinělé vystoupení divadelního sdružení **Bud sám sebou**, které předvede poutavé scény z her Jiřího Mahena *Nebe, peklo, ráj* a Ladislava Stroupežnického *Na valdštejnské šachtě*. Členy sdružení jsou současní nebo bývalí pedagogové všech tří uměnovědných kateder Ladislav Daniel (ředitel), dále Eva a Jan Vičarovi, Jan Roubal, Tatjana Lazorčáková, Jiří Štefanides, Stanislav Tesař a další. Ve filmovém sále se uskuteční **projekce vzácných videodokumentů**, na nichž se uvidí mnoho absolventů i tehdejších pedagogů: mezi nimi bude **Horká kaše** z roku 1998 (studentský happening v tehdy ještě zchátralém konviktu před rekonstrukcí), oficiální otevření Uměleckého centra UP v listopadu 2002, poliční happening **Poprava českých vysokých škol** v Olomouci a v Praze (8. a 9. 11. 2003), protest vysokých škol **Týden neklidu** (29. 3.–1. 4. 2004), videodokument z exkurze Katedry muzikologie ad. Pod širým nebem bude hrát **Free Jazz Trio** a v kapli se bude konat **koncert posluchačů Katedry muzikologie**. V rámci setkání se rovněž uskuteční **vernisaž výstavy Gustav Mahler – život a dílo**.

Zvání jsou samozřejmě i kolegové z kateder výtvarné výchovy a hudební výchovy Pedagogické fakulty, kteří spolu s námi Umělecké centrum UP zakládali, a všichni další členové akademické obce UP.

Oslavy budou odpovídat významu obnovení zmíněných uměnovědných studií před dvaceti lety jako historické nápravy jejich násilného útlaku v období tzv. konsolidace v 70. a 80. letech minulého století.

Kdo přijde, nebude litovat!

Doc. J. Štefanides, vedoucí KDFMS

První Zlatá promoce na Lékařské fakultě UP v Olomouci

Slavnostní promoční akt absolventského ročníku z roku 1960 proběhne 25. 6. v aule FF UP od 15 hod. za účasti rektora UP, děkana a proděkanů LF UP

Před padesáti lety na Lékařské fakultě UP promovalo 126 absolventů studijních oborů Všeobecné lékařství a Zubní lékařství a na letošní slavnostní událost jich dorazí z různých koutů republiky i světa více než polovina.

Všichni bývalí i současní akademičtí pracovníci jsou na setkání s absolventy LF UP srdečně zváni.

Více informací na www.upol.cz/fakulty/lf/aktuality-lf/.

Motto: Přírodní vědy mohou bavit každého! Nevěříte? Přijďte se přesvědčit na tradiční Přírodovědný jarmark v Olomouci,

kteřý se tentokrát bude konat **ve čtvrtek 17. 6. od 8 do 17 hodin v prostorách a okolí nové budovy Přírodovědecké fakulty UP**

Aktuální informace a program: www.upol.cz/fakulty/prf/aktualni-sdeleni-prf/

Oprava a omluva

V Žurnálu UP č. 27 na str. 7 v textu „Projekt Mandala v Olomouckém kraji“ na Pedagogické fakultě UP“ bylo chybně uvedeno jméno ředitele společnosti ARAK MUDr. L. Korotvičky. Ve stejném čísle jsme nesprávně uvedli jméno spoluautorky textu „IS/STAG umí víc, než si myslíte...“ (str. 5) RNDr. Evy Marklové. Ji i dr. Korotvičkovi se omlouváme.

Redakce

Česká neurologická společnost ČLS JEP, Slovenská neurologická spoločnosť SLS, Institut biostatistiky a analýz Masarykovy univerzity v Brně, Lékařská fakulta UP, Fakultní nemocnice Olomouc a další spolupracující instituce pořádají ve dnech **10.–12. 6.**

Neurovaskulární kongres 2010

38. české a slovenské cerebrovaskulární sympozium 10. neurosonologické dny
Umělecké centrum UP, aula FF UP, Tereziánská zbrojnice, prostory Přírodovědecké fakulty UP.

Zúčastněte se Olomouckého půlmaratonu!

Univerzita Palackého se stala partnerem Olomouckého půlmaratonu – zbrusu nového závodu, jenž má ambice stát se prestižní běžeckou událostí, kterou se bude moci chlubit hanácká metropole, Olomoucký kraj i celá Česká republika. Zúčastnit se hlavního závodu, vedlejších běhů a atraktivního doprovodného programu můžete **v sobotu 26. června 2010.** V rámci prvního ročníku se kromě 1/2Maratonu uskuteční též závod na 10 km, rodniný běh na 4,5 km a doprovodný program na Horním náměstí.

Kontakt pro zájemce – dobrovolníky:

Ondřej Martinec, pracovník oddělení komunikace UP, tel. 585 631 022, e-mail ondrej.martinek@upol.cz. Další informace viz www.olomouckypulmaraton.cz

Právníká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Centrum dalšího vzdělávání, pořádá **odborný seminář**

Obchodní závazkové vztahy

Přednášející: **doc. Ludmila Lochmanová, Ph.D.**, vedoucí Katedry obchodního práva a mezinárodního práva soukromého. Cílem semináře je seznámit účastníky s právním rámcem uzavírání obchodních závazkových vztahů a prostředky zajištění závazků podle příslušných právních předpisů.

PF UP – sál ROTUNDA 18. 6. od 9.30 do 14.00 hod.

Další informace na <http://cdv.upol.cz>

Z nabídky Muzejní noci

Vlastivědné muzeum v Olomouci připravilo na večer **11. 6.** již pátou Muzejní noc, tentokrát na téma *Hodina dějepřevy*. Zahájí ji **setkání s prof. Jiřím Fialou, CSc.**, členem Katedry bohemistiky FF, který bude **od 16.30 v muzejní klubovně** hovořit o olomouckých katech a popravách.

Děkan Fakulty tělesné kultury UP v Olomouci vypisuje **výběrové řízení**

na pozici VŠ pedagog – odborný asistent nebo docent se zaměřením na metodologii výzkumu v oblasti lidské motoriky, antropomotoriku a teorii sportovního tréninku.

Kvalifikační předpoklady: VŠ vzdělání v příslušném oboru, ukončené Ph.D. praxe v oboru; předpoklad pro pedagogickou, vědeckou a publikační činnost; schopnost komunikovat v cizím (nejlépe v AJ) na úrovni vybrané pozice; zkušenost s řešením a řízením výzkumných projektů; samostatnost a morální bezúhonnost; znalost práce s PC.

Předpokládaný nástup: 1. září 2010 nebo po vzájemné dohodě. K přihlášce do výběrového řízení **je třeba doložit:** Strukturovaný životopis se zaměřením na pracovní aktivity; seznam pedagogické činnosti za posledních 5 let; informace o publikovaných vědeckých výsledcích za posledních 5 let, nejlépe v členění podle druhů definovaných v RIV; kopie dokladů o vzdělání. **Pisemnou přihlášku zašlete do 30 dnů** od zveřejnění na stránkách www.upol.cz / úřední deska-pracovní nabídky/ na personální oddělení FTK UP, Trída Míru č. 115, 771 11 Olomouc, e-mail: vera.holubova@upol.cz a kopii na zbytek.svozil@upol.cz. **Příjem přihlášek do 30. 6. 2010.** Kontaktní osoba: Holubová Věra, personální ref. FTK UP, tel. 585 636 032, e-mail vera.holubova@upol.cz.

Třetí ročník soutěže v římském právu

V letošním roce byli již potřetí studentským právníkem spolkem ELSA Olomouc osloveni vyučující římského práva z Katedry teorie práva a právních dějin Právníké fakulty UP dr. Kamila Bubelová, dr. Petr Dostálík a Mgr. Miroslav Frýdek, aby vybrali a přeložili kauzy obsažené ve fragmentech z Digest císaře Justiniana, v jejichž rozboru a právní kvalifikaci by soutěžili posluchači prvního ročníku magisterského studia.

Do prvního kola soutěže se přihlásilo 17 týmů. Vybraný fragment byl z oblasti římského práva rodinného a řešil relativní překážku vzniku manželství. Po vyhodnocení písemných rozborů bylo vybráno deset nejlepších týmů, které postoupily do druhého kola.

Fragment do druhého kola byl vybrán z oblasti věcného práva, resp. služebnosti (konkrétně ususfructus). Nejlepší řešení podaly čtyři týmy, které se v dalším týdnu utkaly ve velkém finále. Zde studenty „potrápil“ nejtěžší fragment (skýtající několik možností řešení), tentokrát z oblasti obligačního práva. Finále se skládalo ze dvou částí, a to písemné přípravy řešení zadaného fragmentu a z jeho ústního obhájení.

Členové hodnotící komise, která byla kromě vyučujících římského práva rozšířena o členku loňského vítězného

ho týmu Marcelu Volákovou, vybrali jako vítězný tým dvojici ve složení (na snímku zleva) **Drahomíra Fridrichová**

a Lenka Mičkalová, který nejlépe obhajoval své právní názory a odolával „palbě“ otázek.

Členky vítězného týmu obdržely za svůj výkon cenu, kterou byl – stejně jako v předchozích dvou ročnících – zápočet z římského práva za letní semestr a navíc odbornou knihu.

Zájem studentů o ověření si znalostí z římského práva formou aplikace na konkrétní případ každým rokem stoupá, což dosvědčuje rekordní počet přihlášených. Studenti si poprvé prakticky vyzkoušeli právníkou třídu (interpretace, subsumpcie, aplikace) spočívající v pochopení zkoumané věci, subsumpci pod konkrétní právní ustanovení a jeho výklad. To vše zvládli s vynikajícím výsledkem.
Mgr. M. Frýdek, foto archiv autora

Filozofická fakulta UP chce spolupracovat se studenty

Vedení Filozofické fakulty UP by rádo více spolupracovalo se studentskými organizacemi působícími při fakultě a také podporovalo jejich činnost. Takový závěr vyplynul ze setkání zástupců studentských organizací s děkanem FF UP doc. Jiřím Lachem a proděkanem fakulty Mgr. Petrem Bilíkem, Ph.D., a Mgr. Ondřejem Kučerou, které proběhlo v zasedací síni Děkanátu FF UP v pondělí 17. 5.

Neformálního setkání, jehož prostřednictvím se chtělo vedení fakulty seznámit s aktivitami jednotlivých spolků, se nakonec zúčastnili zástupci devíti organizací – ESN UP, AIESEC Olomouc, Česká asociace studentů psychologie Olomouc, Cech invalidů středoevropské historiografie, Divadlo Konvikt, Pastiche Filmz, Japonský klub, Studenti UP a Pomáháme pomáhat. „Za toto setkání jsme rádi a samozřejmě budeme se studenty spolupracovat. Ještě raději ale budeme, pokud budou spolupracovat oni navzájem a dojde k synergii mezi nimi a fakultou,“ řekl pro Žurnál UP dr. Bilík, proděkan pro vnější vztahy a příjmací řízení. Děkanát FF UP ujistil studenty, že stojí o spolupráci s nimi a ocenil i jejich dosavadní aktivity. Případná podpora by pak

měla být vyjádřena především zjednodušením „papírování“ při využívání využití prostor fakulty nebo poskytnutím zasedací místnosti Děkanátu pro přednášky či workshopy studentů. Řeč došla mj. na využívání fakultních nástěnek, chystání fakultního newsletteru či využívání sociálních sítí při komunikaci spolků s fakultou i mezi sebou navzájem. Děkan FF doc. Lach hodlá rovněž ocenit vědeckou, kulturní a osvětovou činnost studentských organizací stipendií. „V zimmím semestru vyhlásíme podmínky, jejichž splněním bude možno o stipendium žádat. Chceme samozřejmě vědět, za co tu kterou organizaci, respektive jejího člena odměňujeme,“ upřesnil děkan.

Z druhé strany by ráda „služeb“ studentských spolků využívala i fakulta. „Dokážeme si představit, že například organizace Pomáháme pomáhat nám může pomoci při zajištění zdravotnického dozoru na akcích nebo že nás psychologové proškolí v určité oblasti,“ dodal dr. Bilík. Zástupci spolků by se měly také s vedením fakulty setkávat při pravidelných schůzkách a více spolupracovat s akademickým senátem.

O. Martinec, foto M. Otava

Diskuse • Názory • Ohlasy

Terminologický problém

Stejně jako prof. Ingeborg Fialová (Žurnál č. 24 z 30. 4. 2010) v rubrice Diskuse – názory – ohlasy má terminologický problém s přídomkem „emeritní“, mám i já problém s jejím termínem „exil“. Sama píše, že odešla do Spolkové republiky, aby mohla dýchat, myslet, mluvit atd., tedy odešla z důvodů její prospěšných. Kladu si otázku, zda z hlediska „vyššího mravního principu“ se mohou tyto emigranti srovnávat s exilem K. H. Borovského v Brixenu či s odpůrci předlistopadového režimu, např. Pavlem Tigridem, Pavlem Landovským aj.

V době, kdy byla autorka článku dítě školou povinné, pracovala po r. 1968 na UP řada pedagogů s vypáleným znamením na čele a bez řady výhod, které jí byly poskytnuty v tehdejší NSR. Tito pedagogové však zůstali, aby možná i oni přispěli k formování studentů snažících se později „otočit kolem dějin“.

Dr. Ivona Večeřová, bývalá pracovnice PdF UP

Nadhled

Ad: Ad) Jubilea: blahopřejný dopis prof. Kolaříkovi, Žurnál č. 24

Od svého narození žiji v této republice. Ani v minulém režimu jsem se nebál nahlas vyslovit svůj názor a smýšlením jsem patřil mezi oportunisty.

Odhlednu-li od exilu pí prof. I. Fialové ve Spolkové republice Německo (z novodobého historického hlediska státu, který stál za rozpoutáním dvou světových válek), tak co mě na vzdělaném člověku mrzí, je dnes módní potřeba kritizovat a zaujímat stanoviska na základě zprostředkovaných informací a „propůjčení se“ modelu „konfrontační politiky“.

Oč víc se schováváme za „demokracii“, o to těžší je pro nás podání ruky (i politickému) „protivníkovi“.
M. Poláček

Místo dělostřeleckého skladu – Pevnost poznání

Univerzita Palackého se bude ucházet o další z řady evropských projektů operačního programu Věda a výzkum pro inovace. Jestliže uspěje, stane se z bývalého dělostřeleckého skladu areálu Korunní pevnůstky Pevnost poznání, která by měla sloužit interaktivnímu poznání přírodních a humanitních věd. O tom, jestli tento projekt s dotací 150 milionů korun dostane v Olomouci „zelenou“ se Univerzita Palackého dozví na jaře roku 2011.

„Náš neoptimističtější termín je spojit otevření pilotního provozu Pevnosti poznání s Přírodovědným jarmarkem v červnu roku 2012,“ řekla Žurnálu UP Mgr. Blanka Krausová, vedoucí referentka oddělení vědy a výzkumu PFF UP. V současné době na projektu vrcholí přípravné práce, aby do posledního června mohl být odevzdán MŠMT ČR.

S vytvořením vzdělávacího centra by se tak završily snahy pracovníků Přírodovědecké fakulty UP o vytvoření konzistentního postupu při popularizaci vědy a vzdělání

obecně mezi žáky základních a středních škol. Zároveň by se tak mohly odкрыt nové možnosti v hledání způsobů propagace vzdělanosti a poznání zaměřené na děti a mládež.

Pevnost poznání by měla sloužit co nejširšímu spektru návštěvníků. Měly by se v ní prolínat expozice s důrazem na přírodní vědy s instalacemi akcentující i vědy humanitní. Výstavy by se měly týkat mj. historie lidstva. Součástí pevnosti by měla být také muzejní část prezentující technické možnosti 18. století zasazené do regionu Olomoucka.

„Vedle interaktivních expozic jsou jako součást centra plánovány také laboratoře, studia a ateliéry, ve kterých by zaměstnanci PFF UP prezentovali experimenty a vědecké postupy pro menší skupiny zájemců - především školních tříd. Plánovaná zábavná a vzdělávací pevnost, jejíž zřízení souvisí i s obecně nízkým zájmem uchazečů o stu-

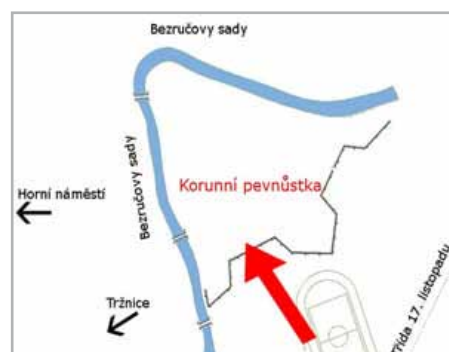

Hradba, příkop a val po vyčištění

dium fyziky, matematiky a chemie, by do Olomouce měla přitáhnout také více turistů,“ sdělila Mgr. Krausová.

Vzdělávací centra podobného typu dnes existují nejen v Evropě, ale i v České republice. Vedle českých a zahraničních vysokých škol a organizací, věnujících se propagaci vědy a výzkumu, chce právě s nimi Přírodovědecká fakulta úzce spolupracovat. Půjde především o výměnu zkušeností a know-how v aspektech popularizace a propagace vědy, provozu vzdělávacího centra, zapůjčení mobilních exponátů a dalších interaktivních prvků, vzájemného poskytnutí prostoru pro prezentaci různých metod popularizace vědy atd. Díky této spolupráci by mohly mít vzdělávací a zábavné instituce a organizace možnost dalšího profesionálního rozvoje a mohly by svým zájemcům nabízet různorodé formy popularizace vědy a výzkumu.

„Budova dělostřeleckého skladu – historického objektu olomoucké pevnosti postavené v 18. století - přechází do majetku UP se souhlasem statutárního města Olomouc, a to za cenu jedné koruny z majetku Muzea olomoucké pevnosti, o.s., majitele celého areálu Korunní pevnůstky. Je však důležité říci, že tato smlouva o prodeji by ztratila platnost, pokud by v soutěži UP neuspěla,“ dodala Mgr. Krausová. Olomouc se totiž předkupního práva, které na Korunní pevnůstku měla, vzdala ve prospěch UP proto, že jednou z podmi-

Dělostřelecký sklad - interiér

nek evropského dotačního titulu je odborná garance akademické instituce. O finanční prostředky, které by v případě Pevnosti poznání měly pokrýt kompletní rekonstrukci objektu i jeho vnitřní adaptaci a vybavení, by tedy nebylo možné žádat, pokud by podavatel žádosti nebyl současně majitelem objektu, v němž chce projekt realizovat.

Projekt Pevnost poznání připravuje Univerzita Palackého v OP VaVpI, prioritní osy 3, výzvy 1.3. Popularizace, propagace a medializace vědy a techniky. Jeho hlavním řešitelem je prof. Lubomír Dvořák, prorektor pro regionální rozvoj.

M. Hronová

POZVÁNKA NA III. NAROZENINY PODNIKATELSKÉHO INKUBÁTORU VTP UP

Sportovně zábavné odpoledne a večer pro nájemce a příznivce VTP UP i pro studenty UP.

K přátelskému klání a posezení zahraje skupina Country Expres Olomouc.

Gril a pivo pro soutěžící ZDARMA.

Akce se koná ve středu 16. června 2010 od 15 hodin v areálu VTP UP, Šlechtitelů 21, v Olomouci – Holicí (konečná autobusu 13 a 22)

Sportovní program je zajištěn ve spolupráci s ASC UP

www.vtpup.cz
Univerzita Palackého v Olomouci
VĚDECKOTECHNICKÝ PARK

HLEDÁŠ BRIGÁDU?

Nabídni své schopnosti firmám!

Doučuješ angličtinu, děláš grafiku,
programuješ nebo můžeš
nabídnout jinou službu?

Dej o sobě vědět!

Registrace na www.vtpup.cz (přidej službu)

www.prijderustknam.cz

„Nejdůležitější je mít vzájemnou důvěru a předávat si informace,“ říká o vztahu CVT a akademické obce Mgr. Petr Volák

V následujících číslech Žurnálu UP vám budeme postupně představovat jednotlivá pracoviště Centra výpočetní techniky UP. Jako první jsme si vybrali Oddělení počítačových sítí CVT, které má, jak již název vypovídá, na starosti vše, co se týče síťového připojení, ať již uvnitř UP nebo směrem ven. „Staráme se také o provoz serverů a některých dalších služeb. Jednoduše řečeno, připravujeme půdu pro práci ostatních oddělení a pracovišť. Jedná se například o servery či disková úložiště,“ dodává Mgr. Petr Volák, vedoucí oddělení.

Uživatel nesmí problémy počítovat

Objem práce, kterou mají na starosti pracovníci oddělení počítačových sítí, je vzhledem k neustálému technologickému vývoji z jedné strany a z hlediska narůstajícího počtu koncových uživatelů sítí na UP ze strany druhé, takřka obdivuhodný. Základní úkoly oddělení jsou postulovány v Dlouhodobém záměru UP. Jde mj. o to, aby síť a aplikace fungovaly pro uživatele i v případě výpadků. „Může dojít k překopnutí optické linky, což už se tady za posledních deset patnáct let dvakrát stalo, přerušení proudu nebo dojde k havárii technické či softwarové. Proto řešíme to, aby se vše v takovém případě nekam „překlopilo“, nebo aby existovala taková duplicitní úložiště, která zajistí, aby uživatel nic nepoznal,“ poznamenává Mgr. Volák a dodává: „Vše ale souvisí s penězi, a tak v současnosti na ničem zásadně novém nepracujeme. Pracujeme s malými zdroji, většinou jen s tím, co CVT zůstane z odpisů.“ Dobrou zprávou týkající se celého CVT a vědeckých pracovníků na fakultách, může být ale to, že byl podán projekt VaVpI, který by měl v případě schválení řešit jakousi superpočítačovou infrastrukturu na UP. „Součástí tohoto projektu je mj. vylepšení zálohování dat tak, aby bylo vše chráněno najednou. Ale zatím jde jen o podaný projekt a je otázkou, jak vše dopadne,“ říká Mgr. Volák.

Na inovace bohužel nezbyvá čas

Za posledních deset let usly nové technologie obrovskou cestu, kterou musí sledovat a mnohdy se jí přizpůsobovat i vysoké školy. Stejně tak je tomu i na Univerzitě Palackého. „Za posledních deset let vzrostl například počet internetových zásuvek na UP snad čtyřikrát, a to nejen kvůli rozmachu fakult, ale také kvůli instalaci připojení na všech pokojích vysokoškolských kolejí,“ dokládá vývoj v této oblasti Mgr. Volák. Stejně tak podporuje jeho oddělení daleko více aplikací. Ačkoliv akademická obec vidí ve většině případů pouze systém studijní agendy STAG a ekonomický systém SAP, existuje zde celá řada dalších aplikací - systém evidence smluv, právní systém, evidence budov a majetku... „To vše jsou systémy, které dříve nebyly vůbec, nebo byly teprve v plenkách. Přitom se za deset let nijak nezvýšil počet zaměstnanců, kteří tyto systémy spravují,“ říká Mgr. Volák.

Kromě toho se musí oddělení vyrovnávat také s pronikáním nových technologií z hlediska CESNETU (sdružení založené v roce 1996 několika českými vysokými školami a Akademií věd ČR), jakou je například eduroam (počítačová infrastruktura pro transparentní používání sítí univerzit a jiných vzdělávacích institucí), jehož cílem je takové propojení sítí všech účastníků, že uživatel jedné sítě se může pod svým účtem (udržovaným v domovské síti) připojit do libovolné z nich. Jednoduše řečeno, přihlásíte-li se loginem na své univerzitě, budete moci pracovat s aplikacemi, které jsou na jiné univerzitě. „Tyto technologie jsou nové a nám se

v našem počtu lidí daří nalézt horko těžko čas na to, abychom tu či onu technologii zaváděli. A když se tak stane, absolutně nezbyvá čas na nějaký další velký rozvoj, protože jakmile něco zavedeme, už sklouzáváme do provozu a není nikdo jiný, komu bychom to mohli předat. Jsou zde ale samozřejmě možnosti např. v rámci oddělení ve formě nějaké reorganizace, převedení práce mezi jednotlivými lidmi,“ dodává Mgr. Volák.

S ostatními školami držíme krok

Podle Mgr. Voláka mají „sítařské“ skupiny na srovnatelných univerzitách buď stejný, nebo větší počet lidí, zároveň se ale starají o menší portfolio činností. „V tomto smyslu jsme relativně přetížení, respektive máme objektivně více práce. Například na žádné z vysokých škol naší velikosti nemáte v centrech výpočetní techniky pracovníka, který by se staral o výměnu přepínačů na jednotlivých fakultách. Kdežto my máme, řekněme, jeden a půl pracovníka, který všechny tyto areály zabezpečuje,“ popisuje situaci Mgr. Volák. Obdobná situace existuje v oblasti zabezpečení e-mailových schránek zaměstnanců, kdy na většině vysokých škol funguje vše tak, že daná oddělení poštu jen převezmou, zkontrolují ji, zda se nejedná o spam, a pošlou ji dál na fakulty. Jednotlivé schránky, čím se daná pošta čte atd., pak už řeší jednotlivé fakulty, jednotliví lidé, na rozdíl od UP. „My paradoxně děláme věci, které se týkají koncových uživatelů, i když na ostatních školách je větší nou nedělají a počet lidí na obdobných odděleních je přitom stejný nebo vyšší. Na druhou stranu, pokud jsou někde ona oddělení větší, tak už mají explicitně dány úkoly týkající se rozvoje sítí. Zatímco u nás toto nikdo nedělá,“ upřesňuje Mgr. Volák.

Je třeba mít vzájemnou důvěru

Jedním ze složitých úkolů, které Oddělení počítačových sítí, potažmo celé CVT řeší, je komunikace s akademickou obcí. Ta mnohdy úplně chybí, v lepším případě je jednostranná. „Nejdůležitější je mít vzájemnou důvěru a předávat si informace. Dnes, a netýká se to jen UP, bývá většinou zvykem, že počítačům rozumí tzv. každý. Takže jinými slovy vám do toho kdokoli kecá a myslí si, že kecá dobře,“ říká s úsměvem Mgr. Volák. CVT se podle jeho slov snaží akademickou obec informovat, ale v konečné fázi informace k uživatelům nedochází. „Nevím přesně proč, možná je to normální. Snad se vše změní s novým postem prorektora pro IT. Mnohdy nám totiž chybí informace i z druhé strany. Stává se, že někdo vyjede na jinou vysokou školu, vrátí se a my slyšíme „oni mají to a to a proč my to nemáme“. No, například proto, že tady zatím nikdo nerozhodl, nebo neřekl, že by tady něco takového vůbec chtěl. To jsou zase ty informace z druhé strany, které bychom potřebovali,“ uzavírá Mgr. Volák.

(Celý článek čtěte na www.zurnal.upol.cz.)

O. Martínek

Upozornění redakce

Upozorňujeme, že v průběhu zkušebního období vychází Žurnál UP jako čtrnáctideník, poslední čísla tohoto ročníku proto vyjdou s těmito daty vydání: č. 28 – 4. 6. (uzávěrka 31. 5.), č. 29 – 18. 6. (uzávěrka 14. 6.) a č. 30 – 2. 7. (uzávěrka 28. 6.).

ČERVEN

8. 6. • V areálu Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci-Holici bylo v roce 2001 slavnostně otevřeno Centrum pro inovaci a transfer technologií UP.

10. 6. • V roce 1966 proběhla první volba nejvyšších akademických funkcionářů (rektora a tří prorektorů) v dějinách Univerzity Palackého.

12. 6. • Univerzita Palackého v Olomouci získala v roce 1998 od rektora Leopoldovy a Františkovy univerzity v Innsbrucku kopii rektorského žezla, jež olomoucká univerzita užívala od 16. století do začátku druhé poloviny 19. století. Kopie žezla byla předána při příležitosti prvního udělení Ceny Františka Palackého.

14. 6. • Císařským rozhodnutím z roku 1857 bylo Teologické fakultě Františkovy univerzity v Olomouci ponecháno rigorózní a promoční právo.

17. 6. • V roce 1945 studentský aktivista Zdeněk Šprinc během shromáždění na tehdejší Masarykově náměstí poprvé veřejně deklaroval úsilí o obnovení olomoucké univerzity.

18. 6. • Univerzita se v roce 1748 účastnila vítání Marie Terezie a Františka I. Lotrinského v Olomouci, jakož i rozloučení s císařským párem 19. června.

18. 6. • Olomoucký obdeník *Stráž lidu* publikoval v roce 1968 rezoluci okresního aktivu komunistů z bezpečnostních složek, která útočila proti Univerzitě Palackého jako centru proreformních snah v olomouckém regionu.

22. 6. • V roce 2009 byla slavnostně otevřena nová budova Přírodovědecké fakulty UP na třídě 17. listopadu.

24. 6. • Jako výraz poděkování arcibiskupu Rudolfovi Janovi za obnovení olomoucké univerzity byl v roce 1827 uspořádán průvod s 250 pochodněmi a 80 hudebníky.

30. 6. • V roce 1974 byla zrušena olomoucká pobočka litoměřické bohoslovecké fakulty. *Připravil -th-*

Evropská dimenze spolupráce...

Dokončení ze str. 1

kého počtu vysokoškoláků. „Podle odhadů by to mělo být možné, ale samozřejmě velkou roli hrají také vnější vlivy, jako například současná ekonomická krize, kterou dopředu nelze odhadnout,“ odpověděla na dotaz Mgr. Šteigrová.

Mgr. Palánová představila nové nástroje VET (Vocational Education and Training), jako jsou EUROPASS, EQF (Evropský rámec kvalifikací), ECVET (Evropský systém přenosu kreditů v odborném vzdělávání) a EQARF (Evropský referenční rámec pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání). RNDr. Věra Štátná seznámila účastníky s pokroky, který učinily jednotlivé státy v implementaci Boloňského procesu.

Na panelovou diskusi navázala Ing. Jana Pávková, která zrekapitulovala jednotlivé programy celoživotního učení, jako jsou Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci nebo Grundtvig.

Jak v závěru setkání uvedl Mgr. Dürr, evropská dimenze a spolupráce ve vzdělávání je v současnosti zcela zásadní. „Pořádání podobných setkání má rozhodně smysl. Dnešní témata nepředstavují „mainstream“, na druhou stranu by ani neměla být tolik minoritní, jako doposud,“ uvedl a připojil i doporučení, aby účastníci semináře ve volbách při svém rozhodování zohlednili také to, jak která politická strana přistupuje ke vzdělání jako k prioritě.

Pro návštěvníky byl seminář jistě zajímavý a přinesl jim mnoho nových poznatků. „Bylo to rozhodně přínosné. Je dobré vidět věci v širším kontextu, který si člověk při běžné práci často ani neuvědomuje,“ uvedla například Mgr. Yvona Vyhnančková, vedoucí Kanceláře zahraničních styků UP. *T. Chalupa, foto na str. 1 M. Otava*

Žurnál UP, týdeník. Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 OLMOUC, IČO 61989592. Redakce: tel. 585 631 781, 585 631 782, fax 585 222 731, e-mail: velena.mazochova@upol.cz, milada.hronova@upol.cz, <http://www.zurnal.upol.cz>. Roč. 19, 2009/2010. Odpovědná redaktorka V. Mazochová. Výkonná redaktorka M. Hronová. Jazyková úprava T. Chalupa, O. Martínek. Technická redakce M. Cyprová. Členové redakční rady: T. Opatrný (předseda), L. Bartková, M. Cajthaml, F. Dienstbier, J. Fiala, V. Karásková, M. Kolář, M. Malacká, V. Mihal, P. Neumeister, L. Špirudová, P. Urbášek. MK ČR E 12524. Tiskne Polygrafické středisko Vydavatelství UP. Uzávěrka 31. 5. 2010. Vychází 4. 6. 2010. Uzávěrka příštího čísla 14. 6. 2010. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č.j.: 3185/95-P/1 ze dne 21. 11. 1995.